

SVIGT

I HJEMMEPLEJEN

Det mener FOA – det har vi sagt

Det skete over sommeren 2010

Søndag den 4. juli bragte TV2 det første af en række indslag om snyd og svigt i hjemmeplejen i Københavns nordvestkvarter. Det var rystende optagelser, som mildt sagt vakte opstandelse. Optagelserne var baseret på skygning og brug af skjult kamera overfor et antal ansatte, som tilsyneladende brugte arbejdstiden til private gøremål, snød med registreringen af tid hos den enkelte hjemmehjælpsmodtager og dermed begik omsorgssvigt overfor de ældre.

Sagen kørte henover sommeren og skabte voldsom debat. FOA har været involveret i sagen fra starten og har på møder hørt forklaringerne fra de ansatte, som ufrivilligt kom i søgelyset. Efter et nærmere indblik i forholdene, er der ingen tvivl om, at Håndværkerhavens hjemmepleje har haft alvorlige ledelses- og samarbejdsproblemer.

Arbejdspladsen er nu nedlagt, og de ansatte er flyttet til Bispebjerg hjemmepleje. Efter tjenstlige samtaler med kommunen er de fleste af de ni medlemmer, der blev udstillet i pressen, rensset for alle anklager om omsorgssvigt og forsømmelse. En leder er opsagt og en medarbejder har indgået en fratrædelsesordning.

Sagen fik ubehagelige konsekvenser for ansatte i hjemmeplejen over hele landet. Flere af FOAs lokale afdelinger kunne fortælle om medlemmer, som følte sig overvåget, forfulgt og i visse tilfælde chikaneret af almindelige danskere.

En nærmere granskning af TV2's journalistiske metoder har vist, at TV2's indslag er stærkt kritisable. Efter vores mening er de manipulerede, iscenesatte og i enhver henseende i strid med

reglerne for god presseskik. FOA meldte derfor TV2 til Pressenævnet den 28. juli.

Du kan læse flere detaljer om TV2 sagen under temaet: Svigt i hjemmeplejen på vores hjemmeside: www.foa.dk

At TV2's afdækning af svigt i hjemmeplejen ikke holder vand ændrer dog ikke ved behovet for den uvildige undersøgelse af hjemmeplejen, der er lagt op til, samt en ny strategi for, hvordan vi sikrer, at ledere og medarbejdere i hele den offentlige sektor tager ansvar for fagligheden og siger fra, når vilkårene er urimelige.

En glædelig nyhed er, at en efterfølgende tilfredshedsundersøgelse i Københavns Kommune blandt brugere af hjemmehjælpen viste en overraskende tilfredshed hos hele 90 procent af 5000 adspurgte.

Men uanset om omfanget af svigt i hjemmeplejen skulle vise sig at være nærmest ikke-eksisterende, så er det alligevel tid til dialogen og til mulig selvransagelse.

Forbundsformand for FOA
Dennis Kristensen

Resumé af FOAs udtalelser om svigt i hjemmepleje i forbindelse med TV2 sagen:

Om TV2's afsløringer

Pressemeddelelse søndag den 4. juli 2010

“De ældre skal naturligvis have de ydelser, som de er visiteret til. Det må der ikke på nogen måde kunne stilles spørgsmålstegn ved.”

“Billederne ærgrer mig voldsomt, fordi det ikke er den virkelighed, som de 200.000 modtagere af varig hjemmehjælp, og de mere end 100.000 ansatte i den samlede ældrepleje oplever i dagligdagen. Tværtimod så yder de ansatte i ældreplejen hver dag en stor indsats for at få ressourcer og behov til at hænge sammen, og når det på trods af ofte dårlige vilkår alligevel lykkes, så skyldes det ikke mindst de ansattes engagement og faglige stolthed, og derfor er jeg på vegne af de ansatte, som knokler i hverdagen ked af det billede, som udsendelsen har afdækket.”

*Dennis Kristensen
Formand FOA*

Tid til selvransagelse

Pressemeddelelse mandag den 5. juli 2010

“Hele denne sag afdækker en arbejdsplads, hvor fælles værdier og faglighed er erstattet af snyd og bedrag. Det er simpelthen uhyggeligt, at en arbejdsplads på den måde kan udvikle en så syg arbejdskultur, at hele arbejdspladsen ryger i grøften.”

“Det værste ved denne sag er i virkeligheden, at kvalificeret og

kompetent pleje, omsorg og pasning i realiteten er afløst af dis-
countløsninger, hvor de ældre godt nok får ydelserne, men hvor det,
der skulle være håndholdt velfærd, i stedet er reduceret til praktisk
hjælp udført så hurtigt som muligt. Det hører ganske enkelt ikke til i
et moderne velfærdssamfund.”

”Jeg vil opfordre de ansatte i ældreplejen og deres ledere til i de
kommende dage at rive en time ud af kalenderen for sammen at se
Tv2’s optagelser, og derefter diskutere, hvorvidt det alene ville have
resulteret i solstrålehistorier, hvis deres arbejdsplads havde haft TV2’s
kameraer i ryggen. Og hvis diskussionen bringer ting frem, som ville
få deres tæer til at krumme sig sammen ved tanken om, at de så det
på en tv-skærm, så gælder det om at gøre noget ved det her og nu.”

*Dennis Kristensen
Formand FOA*

Behov for effektivt tilsyn – ikke kontrol

Pressemeddelelse tirsdag den 6. juli 2010

”Det er helt naturligt, at kommunerne, som har visiteret ydelser til
den enkelte ældre, også sikrer sig, at der er overensstemmelse mel-
lem den visiterede ydelse og kvaliteten af den leverede ydelse.”

”Vi kvæler ældreplejen i nyt bureaukrati, hvis vi skal til at opbygge
nye kontrolforanstaltninger af de ansatte. Der er langt mere per-
spektiv i, at den enkelte kommune gennemfører et effektivt tilsyn
af, hvorvidt den enkelte ældre har fået den pleje og omsorg både
i forhold til kvalitet og omfang, som kommunen har tildelt. Og det
tilsyn skal naturligvis være så effektivt, så det skaber vished for, at
den ældre får den ydelse, som hun er berettiget til – uanset hvornår
på døgnet, ydelsen leveres.”

Borgeren skal kende sin tid

”Med skam at melde troede jeg ind til for et par dage siden, at den ældre både fik oplyst, hvilke ydelser hun er bevilget, og hvilket tidsforbrug, kommunen har skønnet, at disse ydelser vil kræve. Det sidste er åbenbart ikke tilfældet i dag. Det synes jeg, at Folketinget skal ændre, således at borgeren har et samlet overblik over sin bevilling.”

”Der skal naturligvis i en så stor organisation, som den danske ældrepleje er, være den nødvendige fleksibilitet til at ændre på tidsforbruget i akutte situationer. Ellers sætter vi fleksibilitet, den ansattes faglige skøn og muligheden for at reagere på behov for hjælp her og nu over styr. Men hvorfor skulle den ældre dog ikke have klar besked,

når det en gang imellem er nødvendigt at bruge lidt mindre tid den ene dag, for i stedet at bruge lidt mere tid den anden dag? Det spørgsmål er der i mine øjne ikke noget fornuftigt svar på.”

*Dennis Kristensen
Formand FOA*

Hjemmepleje skal kulegraves

Pressemeddelelse tirsdag den 6. juli 2010

”Det er deprimerende at opleve, at flere arbejdspladser har grundlæggende problemer med medarbejdernes holdning til, hvad velfærd er, og hvad en hjemmepleje med ægte kvalitet skal indeholde.”

”De medvirkende ansatte har endnu ikke haft mulighed for at forklare sig, men aftenens optagelser rejser så fundamentale spørgsmål om den københavnske hjemmepleje, at jeg må erkende, at kommunen bør iværksætte en undersøgelse, som kan afdække, hvorvidt problemerne med arbejdskulturen alene berører disse to arbejdspladser.”

”De ansatte i den københavnske hjemmepleje, som samvittighedsfuldt passer deres arbejde og yder omsorg og pleje med kvalitet, har krav på at blive fritaget for mistanke. Det samme har de mange tusinde ansatte i resten af landets hjemmepleje. Og det har brugerne og deres pårørende naturligvis også krav på at få en dokumenteret viden om.”

”Jeg har ikke været glad for tanken om en kulegravning, fordi en undersøgelse kunne signalere, at alle ansatte er under mistanke, men efter aftenens afsløringer er jeg overbevist om, at en under-

søgelse er nødvendig, hvis de øvrige ansatte igen skal kunne få ro til at passe deres arbejde og anerkendelse af deres indsats.”

Dennis Kristensen

Formand FOA

Tag ansvar for fagligheden

Pressemeddelelse torsdag den 8. juli 2010

“Jeg er overbevist om, at sagerne i København har en længere forhistorie, hvor ledelse og medarbejdere – sikkert langsomt og bid for bid – har mistet grebet om den faglighed og de værdier, som er den altafgørende forudsætning for at levere velfærd af høj kvalitet i arbejdet med mennesker. Svigtene i København kan ganske enkelt ikke blot være op stået på én gang, og nogen må have set de faresignaler, der undervejs må have stået og blinket.”

“En del af læren af de aktuelle sager, bør være, at dem, der ser faresignaler, også skal tage ansvaret på sig for at gribe ind eller sige fra. Det bør være en naturlig del af arbejdskulturen, at man som både leder og medarbejder netop tager det ansvar på sig – også når andre på arbejdspladsen lader kvaliteten og etikken ryge fløjten.”

“Afløringerne i hjemmeplejen viser, at det ikke er nok at tage ansvar i forhold til de rammer, som skabes gennem politiske og administrative beslutninger. Der er tydeligvis også behov for at tage ansvar i forhold til arbejdsplads og kolleger. Derfor fremrykker vi vores kampagne og udvider opfordringen til at sige fra, til også at gælde svigt i egne rækker.”

Brug for debat

”Lige nu er debatten i offentligheden omfattende og også voldsom, men der er brug for, at alle arbejdspladser mere langsigtet diskuterer, hvordan man på den enkelte arbejdsplads vedligeholder værdier, engagement og ansvarlighed. Den debat skyder vi i gang i august med henblik på at medvirke til, at alle arbejdspladser i ældreplejen lærer af erfaringerne fra København.”

*Dennis Kristensen
Formand FOA*

Ansatte i hjemmeplejen chikaneres – FOA til danskerne: Nu må I besinde jer

Pressemeddelelse fredag den 9. juli 2010

”Det kan ikke være rigtigt, at de ansatte i hjemmeplejen landet over skal udsættes for chikane på gader og stræder, når de i uniform bevæger sig rundt mellem klienterne.”

”De mange tusinder, der passer deres arbejde og knokler i hverdagen for at levere den bedst mulige ydelse til de ældre, skal ikke lide under, at andre har svigtet. Der skal naturligvis skrives ind over for svigt, men det betyder ikke, at alle ansatte i hjemmeplejen skal være frit bytte for chikane. Derfor synes jeg, at det nu er på tide at opfordre danskerne til at opføre sig ordentligt og ikke chikanere hjemmeplejens ansatte. Det kan simpelthen ikke være rigtigt, at vi som samfund opfører os på den måde.”

”I virkeligheden er det stærkt bekymrende, at nogle i den danske befolkning reagerer ved at skyde med skarpt på alt, hvad der bevæger sig, når det handler om hjemmeplejen, for det illustrerer, at vi opfører os meget forskelligt afhængig af, hvem der svigter.”

”Jeg har ikke hørt om chikane af personer i politiuniformer over hele landet, efter at en ransagning hos en betjent forleden afslørede et narkolager. Jeg har heller ikke hørt om chikane mod personer i militæruniformer rundt omkring i Danmark, fordi nogle i forsvaret svindledede og bedrog de politiske beslutningstagere med den berømte oversættelse af en ugleset bog til arabisk.”

”I virkeligheden tyder det på, at danskerne er langt hurtigere til at chikanere de lavtlønnede kvindefag, og det er i mine øjne ikke noget at være stolt af som dansker.”

*Dennis Kristensen
Formand FOA*

FOA samler ledere den 20. august

Pressemeddelelse onsdag den 14. juli 2010

“Det har været helt tydeligt, at sagerne i den københavnske ældrepleje har handlet om medarbejdere, der har mistet grebet om den faglighed og de værdier, som er den altafgørende forudsætning for at levere velfærd af høj kvalitet i arbejdet med mennesker, men også om ledere, der har mistet taget i arbejdspladsen.”

“Jeg er sikker på, at lederne i ældreplejen kan være med til at kvalificere den debat blandt de ansatte om faglighed, værdier og ansvar, som vi vil sætte i gang straks efter sommeren.”

“Selvom jeg fortsat tror på, at langt hovedparten af arbejdspladserne i den samlede ældrepleje er befolket med ledere og medarbejde-

re, der brænder for at arbejde med ældre, og som hver eneste dag knokler for at levere den bedst mulige indsats – også når vilkårene er for ringe – så skal vi alle lære af svigtene i den københavnske hjemmepleje.”

*Dennis Kristensen
Formand FOA*

Ønske om aftenledelse – men en time er ikke nok

Nyhed fra foa.dk mandag den 19. juli 2010

Reaktion på forslag fra Københavns sundheds- og omsorgsborgmester om én ekstra times ledelse til aftenvagterne i kommunens hjemmepleje.

“Jeg mener, at der skal være ledelse til stede under hele vagten og ikke kun i starten.”

“Der er altså ikke nogen til stede som kan tage sig af personalet, når de kommer tilbage på pause eller når arbejdsdagen er slut. Der er kun en plejefaglig leder tilgængelig under hele vagten, men sådan en person er jo ikke uddannet til at håndtere personaleadministration.”

“Det er vigtigt, at der er en leder til at tage problemstillinger op med, cleare med og så videre. Det skal ikke bare være overlaping ved vagtskifte fra daghold til aftenhold.”

Aftenledelse skal stå til rådighed og hjælpe

“Vi skal ikke have mere ledelse for at kunne tjekke mere op på folk. Det skal være ledelse, der er til for de ansatte, så de har nogen at henvende sig til i løbet af dagen.”

Palle Nielsen

Formand Social- og Sundhedsafdelingen, FOA

Nej til uniformer i fritiden

Nyhed fra foa.dk torsdag den 22. juli 2010

Reaktion på at Morsø Kommune melder ud, at de ansatte ikke må bære uniform efter fyraften.

“I den aktuelle situation vi har nu, vil det være helt fint, hvis vores medlemmer i hjemmeplejen tydeligt skelner mellem arbejde og fritid og tager uniformen af, når de har fri.”

“Det er i vores medlemmers interesse, at der ikke hersker nogen tvivl om, hvor vidt en uniformeret ansat i hjemmeplejen er på arbejde eller ej. En del af jobbet er jo også at handle ind for de ældre, og så skal de kunne gå på gaden uden nogen mistillid fra andre.”

Dennis Kristensen

Formand FOA

Nej tak til kontrol-tyranni

Pressemeddelelse mandag den 2. august 2010

Reaktion på Dansk Folkepartis nye forslag om ny og massiv kontrol i hjemmeplejen.

“Der er slet intet perspektiv i forslaget om kontrol af medarbejderne seks gange om året. Forslaget sår i den grad mistillid til de ansatte i hjemmeplejen og mistillid har aldrig været særlig brugbar eller anvendelig som motiverende kraft for de ansatte. ”

“Mange af sommerens skræk-historier om hjemmeplejen handler netop om manglende faglighed og fraværet af ledelse. Der fokuseres på ufaglærte eller aktiveringspersoner, der har svigtet med det ene eller andet. Brug dog i stedet de kompetencer, der for eksempel ligger i uddannelsen til social- og sundhedshjælper. Hvis man samtidig skabte en kultur, hvor medarbejderne trygt kan sige fra eller til, hvis de oplever svigt, så tror jeg, at det på længere sigt ville betyde langt mere kvalitet i ældreplejen.”

“Hvis politikerne skabte en kultur, hvor medarbejdere har tid, rum og mulighed for at drøfte kvaliteten og fagligheden, så siger min erfaring mig, at det vil skabe langt bedre resultater end skemalagte kontrolbesøg af kontrollanter. ”

Karen Stæhr

Sektorformand Social- og Sundhedssektoren, FOA

De fleste brugere af hjemmehjælp i København er tilfredse

Pressemeddelelse lørdag den 14. august 2010

Reaktion på Københavns Kommunes interne undersøgelse, der viser at ni ud af ti modtagere af hjemmehjælp i København er tilfredse med plejen.

“Tallene er stort set de samme, som vi ser fra andre kommuner og i Finansministeriets tilbagevendende undersøgelser. Der er foreløbig ikke noget, der tyder på, at vi skulle have meget store eller meget generelle problemer med hverken snyd eller omsorgssvigt i hjemmehjælpen.”

“Det er en rigtig beslutning af kommunen at iværksætte en stor og uvildig undersøgelse. Den vil give langt større troværdighed. Men foreløbig kan vi ikke drage konklusioner om voldsomt store problemer. For mig er det ret overraskende, at hele 88 procent i det udskældte distrikt, er tilfredse med deres pleje. Det er jo i det mindste ikke det indtryk, man har fået af at følge med på TV2.”

*Dennis Kristensen
Formand, FOA*

Stauings PLads 1-3
1790 København V

Tlf.: 46 97 26 26
www.foa.dk